

**A Dél-alföldi Régió és
Csongrád megye vállalkozásfejlesztési
prioritásai, a célok érdekében mobilizálható
források szerkezete**

DR. LUKOVICS MIKLÓS
Docens, SZTE GTK Közgazdaságtani és Gazdaságfejlesztési Intézet
Igazgató, SZTE Stratégiai és Fejlesztési Igazgatóság

TÓTH RÓBERT
tervező-elemző, Nemzetgazdasági Tervezési Hivatal

TARTALOM

1. SZTE Gazdaság- és Vállalkozásfejlesztési Központ
2. Megyei tervezési folyamat
3. Csongrád Megye Területfejlesztési Konceptiója célrendszere
4. Felkészülés a 2014-2020-as programozási időszakra
5. HURO tervezés 2014-2020
6. HUSRB tervezés 2014-2020
7. Klaszterek 2014-2020

**SZTE Gazdaság- és
Vállalkozásfejlesztési Központ**

- TÁMOP 4.1.1.C pályázat keretén belül valósul meg
- 2013. április 15 – 2015. április 14.
- Szeged – Kecskemét – Szolnok háromszög
- Gazdaságfejlesztési láb, vállalkozásfejlesztési láb
- Kiemelt szerep az SZTE GTK hallgatóinak és PhD hallgatóinak

**SZTE Gazdaság- és
Vállalkozásfejlesztési Központ**

- Vállalkozásfejlesztési láb
  - A SZTE-n évek óta futó vállalkozásfejlesztési programok földrajzi és tematikus kiterjesztése
  - Komplex vállalkozásfejlesztési szolgáltatáscsomagok kidolgozása és nyújtása
  - Működő és potenciális vállalkozásokra egyaránt koncentrálnak
  - Hagyományos és innovatív vállalkozásokat különösképpen kezelnek

**SZTE Gazdaság- és
Vállalkozásfejlesztési Központ**

- Gazdaságfejlesztési láb
  - Eltérő kiinduló helyzetű pilot kistérségek kiválasztása
  - Fejlesztési célú helyzetelemzés, kitérésipont vizsgálat
  - Stratégiaalkotás
  - Projektgenerálás
  - Szemléletformálás
  - Stb.

MEGYEI TERVEZÉSI FOLYAMAT

1. Megyei szintű helyzetfeltáró dokumentumok elkészítése
2. Megyei területfejlesztési koncepció elkészítése
3. Megyei területfejlesztési program elkészítése
4. Operatív program részdokumentumok elkészítése
5. Uniós forrásból támogatandó projektek generálása, fejlesztése

TERÜLET- ÉS TELEPÜLÉSFEJLESZTÉSI OP

Megei gazdaságfejlesztés fő fejlesztési területei:

1. Megei kiemelt ipar és gazdaságfejlesztések
2. Megei turizmushoz, alacsony gazdasághoz, egyéb kiemelt szolgáltatási szektorokhoz kapcsolódó gazdaságfejlesztés
3. Térség innovációs és kísérleti fejlesztése
4. Megei alternatív befektetés és beruházás-ösztönzés, projekt előkészítés, marketing

CSMTFK CÉLRENDSZER

JÖVŐKÉP 2030
Hátérkon átvittető új tudásregió Európa térképén

Árfogó célok (2020)	A.1. HÁRMASHATÁR MENTI VÁROSHÁLÓZATI CSOMÓPONTI TÉRSÉG: TUDÁSKONCENTRÁCIÓ, KOHÉZIÓ, KISUGÁRZÁS	A.2. KLÍMAVÁLTOZÁSRA REAGÁLÓ INNOVATÍV GAZDASÁG ÉS ERŐFORRÁS-GAZDÁLKODÁS	A.3. VÁLLALKOZÓ KEDVŐ, JÓL KÉPZETT TÁRSADALOMRA ÉPÜLŐ KOOPERÁLÓ GAZDASÁG A MEGYEI HÚZÓÁGZATOK BÁZISÁN
STRATÉGIA 2014-2020 Föld – Víz – Innováció – Széregio			
Terrületi célok (2020)	T.1. SZEGED-HÓDMEZŐVÁSÁRHELY-MAKÓ-ARAD-TEMESVÁR-SZABADKA VÁROSHÁLÓZATI CSOMÓPONT FELÉPÍTÉSE	T.2. KOMPLEX TÁJGAZDÁLKODÁS ÉS INTEGRÁLT VÁROSTÉRSÉGEK KÉPÍTÉSE A HOMOKHÁTSÁGON ÉS A TISZA-TÉRSÉGBEN	T.3. MEZŐVÁROS-TÉRSÉGEK ÖSSZEHANGOLT, INTEGRÁLT FEJLESZTÉSÉRE ÉPÜLŐ TÁRSADALMI MEGJULÁS ÉS TOBB LÁBON ÁLLÓ GAZDASÁG KIBONTAKOZTATÁSA A TISZÁNTÚLON
Specifikus célok (2020)	S.1. AZ INNOVÁCIÓS-KAPACITÁS ÉS-TELEPÜLÉSI KOMPLEX MEGERŐSÍTÉSE, A TUDÁSREGIO FELÉPÍTÉSE	S.2. A TELJES AGRÁRVERTIKUM EGYÜTTMŰKÖDÉSÉRE, INNOVÁCIÓRA ÉS ALKALMAZKODÁSRA ÉPÜLŐ MEGERŐSÍTÉSE	S.4. A MEGYE HÚZÓÁGZATAINAK VERTIKÁLIS ÉS HORIZONTÁLIS EGYÜTTMŰKÖDÉSÉRE ÉPÜLŐ MEGERŐSÍTÉSE, KITÖRÉSI PONTOKRA ÉPÍTŐ HELYI GAZDASÁG- ÉS VÁLLALKOZÁSFEJLESZTÉS
Horizontális célok (2020)	H.1. ÉRTÉKTEREMTŐ ÉS TARTÓS FOGLALKOZTATÁS NÖVELÉSE ÉS TÁRSADALMI-INTÉZMÉNYI FELTÉTELEINEK JAVÍTÁSA H.2. A HÁRMASHATÁR-HELYZET ELŐNYEINEK KIBONTAKOZTATÁSA H.3. AZ ÉSÉLYEENLŐSÉG, A KÖZ- ÉS KÖRNYEZETBIZTONSÁG, VALAMINT A HELYI KÖZÖSSÉGEK INTEGRÁLT, ÖSSZEHANGOLT FEJLESZTÉSE, A SZOCIÁLIS ÉRZÉKENYSÉG FOKOZÁSA		

KIEMELT TERÜLETI ÉS HORIZONTÁLIS CÉLOK

T.1. SZEGED-HÓDMEZŐVÁSÁRHELY-MAKÓ-ARAD-TEMESVÁR-SZABADKA VÁROSHÁLÓZATI CSOMÓPONT FELÉPÍTÉSE

- Szeged-Szabadka-Arad-Temesvár hiányzó makroregionális közúti és vasúti hálózati elemeinek és hídjainak kiépítése, trimodális logisztikai térség infrastrukturális feltételeinek megteremtése
- A városhálózati csomópont európai és országos pozíciójának megerősítése

T.2. KOMPLEX TÁJGAZDÁLKODÁS ÉS INTEGRÁLT VÁROSTÉRSÉGEK KIEPÍTÉSE A HOMOKHÁTSÁGON ÉS A TISZA-TÉRSÉGBEN

- Tisza mente összehangolt árvízvédelmi, tájgazdálkodási és turisztikai fejlesztése

H.2. A HÁRMASHATÁR-HELYZET ELŐNYEINEK KIBONTAKOZTATÁSA

**S.1. SPECIFIKUS CÉL
AZ INNOVÁCIÓS-KAPACITÁS ÉS -TELEPÜLÉSI KOMPLEX MEGERŐSÍTÉSE, A TUDÁSREGIO FELÉPÍTÉSE**

1. ELI és a hozzá kapcsolódó **Biopolis Park** megvalósítása, a Park betelepítésének ösztönzése
2. A **Szegedi Tudományegyetem** pozíciójának megerősítése az oktatás-képzés és a kutatás tekintetében, K+F műhelyek gazdasági beágyazódásának támogatása
3. **Megei innovációs rendszer** intézményrendszerének tudatos megerősítése
4. **Innovatív társadalmi csoportok** letelepedésének, helyben maradásának ösztönzése, „kreatív környezet” erősítése
5. Új **tudásregio** kialakulását elősegítő nemzetközi kapcsolatok építése

**S.4. SPECIFIKUS CÉL
A MEGYE HÚZÓÁGZATAINAK VERTIKÁLIS ÉS HORIZONTÁLIS EGYÜTTMŰKÖDÉSÉRE ÉPÜLŐ MEGERŐSÍTÉSE, KITÖRÉSI PONTOKRA ÉPÍTŐ HELYI GAZDASÁG- ÉS VÁLLALKOZÁSFEJLESZTÉS**

1. **Tudásbázis, egyetem központú gazdaságfejlesztés** (az SZTE tudásbázisára épülő gazdaságfejlesztés)
2. **Potenciális húzóágazatok és klaszter alapú gazdaságfejlesztés** (ágazat-fókuszú fejlesztési programok kidolgozása)
3. **Vállalkozásfejlesztés a tudásintenzív ágazatokban** (innovatív ötletek piacosításának elősegítése)
4. **Tradicionalis iparágakban tevékenykedő KKV-k fejlesztése** (hagyományos ágazatok vállalkozásainak fejlesztése)
5. **Az üzleti környezet feltételeinek javítása** (a térségek vállalkozói rétegeihez és ágazati igényekhez adekvát üzleti szolgáltatások)

S.2. SPECIFIKUS CÉL - A TELJES AGRÁRVERTIKUM EGYÜTTMŰKÖDÉSÉRE, INNOVÁCIÓRA ÉS ALKALMAZKODÁSRA ÉPÜLŐ MEGERŐSÍTÉSE

1. A **környezeti fenntarthatóság** és a klímaváltozáshoz való alkalmazkodás fejlesztése az agráriumban
2. Az **agrárvertikum** foglalkoztatási, népességmegtartó és jövedelemtermelő képességének növelése
3. **Tudásalapú, innovatív agrárvertikum** fejlesztése, szakképzetségi szint növelése
4. Az **együttműködés kultúrájának fejlesztése**, szervezetek, intézmények létrehozásának, működtetésének támogatása
5. **Kisléptékű, életképes, több lábon álló, tájfenntartó** gazdaságok és kapcsolódó helyi gazdaság fejlesztése

S.3. SPECIFIKUS CÉL - AZ ALTERNATÍV ENERGIVERTIKUM FELÉPÍTÉSE, A KIEMELKEDŐ ORSZÁGOS POZÍCIÓ ALAPJAINAK KISZÉLESÍTÉSE

1. **Geotermikus, nap- és hulladék-hasznosításra, biomasszára** épülő térségi energiatermelő rendszerek fejlesztése
2. **Megújuló energiafelhasználás** arányának és hatékonyságának növelése integrált programok keretében
3. A **megújuló energetikai vertikum** felépítése
4. **Tudás, tudásátrászfér és innováció** ösztönzése
5. A megújuló **energetikai szektor versenyképességének** növelése

**JELENTŐS MEGYEI KONCENTRÁCIÓVAL
RENDELKEZŐ TEVÉKENYSÉGEK CSONGRÁD
MEGYÉBEN**

- Élelmiszeripar
- ICT
- Kutatási tevékenységek
- Turisztika
- Építőipar
- Megújuló energetika
- Gépgyártás és textilipar

STRATÉGIAI CÉL

A megye kitörési pontjaira építő helyi gazdaság- és vállalkozásfejlesztés

**1. PRIORITÁS
CLLD-ITI TÍPUSÚ HELYI GAZDASÁGFEJLESZTÉS**

- 1. EGYETEM KÖZPONTÚ GAZDASÁGFEJLESZTÉS**
  - Az SZTE tudásbázisára épülő gazdaságfejlesztés
  - ELI-hez kapcsolódó befektetés ösztönzés, támogató és kapcsolódó iparágak erősítése
- 2. KÖZÉP- ÉS NAGYVÁROSOKRA ÉPÜLŐ GAZDASÁGFEJLESZTÉS**
  - Lokalizációs agglomerációs előnyökre épülő gazdaságfejlesztés
  - Városrégiók együttműködésének elősegítése
- 3. HELYI KÖZÖSSÉGEK ALULRÓL JÖVŐ FEJLESZTÉSI IGÉNYEINEK KOORDINÁLÁSA**
  - Alacsonyabb aggregációs szintű területi tervezési kultúra, tevékenység elősegítése

**2. PRIORITÁS
VÁLLALKOZÁSFEJLESZTÉS**

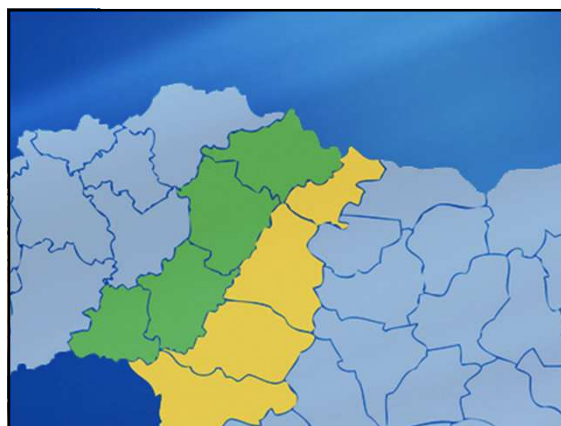
- 1. TUDÁSINTENZÍV TEVÉKENYSÉGEK TUDATOS FÓKUSZBA HELYEZÉSE, KÜLÖNÖS TEKINTETTEL A KITÖRÉSI PONTOKRA**
  - Szellemi potenciál és az innovatív eredmények helyi hasznosításának elősegítése
  - Innovatív ötletek piacosításának elősegítése
  - „Responsible innovation” koncepció érvényesülésének előmozdítása
- 2. HAGYOMÁNYOS ÁGAZATOK VÁLLALKOZÁSAINAK FEJLESZTÉSE, KÜLÖNÖS TEKINTETTEL A KITÖRÉSI PONTOKRA**
  - Vállalkozóvá válás elősegítése
  - A hagyományos ágazatokban működő vállalkozások együttműködésének előmozdítása

**Stratégiai tervezés
Magyarország – Románia 2014-2020**

Hungary-Romania
Cross-Border Co-operation
Programme 2007-2013

Tervező: Megakom és KPMG konzorcium

1. Fókusz, koncentráció

TEMATIKUS CÉLOK

- 1) A kutatás, a technológiai fejlesztés és az innováció megerősítése
- 2) Az infokommunikációs technológiákhoz való hozzáférés és minőségi szolgáltatások javítása
- 3) A kis- és közepes vállalkozások versenyképességének fokozása
- 4) Az alacsony szén-dioxid kibocsátású gazdaságra történő átállás támogatása
- 5) Az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodás elősegítése
- 6) Környezetvédelem és az erőforrások hatékonyságának növelése
- 7) A fenntartható közlekedés elősegítése és a kulcsfontosságú hálózati infrastruktúrák előtti akadályok elhárítása
- 8) A foglalkoztatás és a munkavállalói mobilitás ösztönzése
- 9) A társadalmi befogadás előmozdítása és a szegénység elleni küzdelem
- 10) Beruházás az oktatásba, a készségekbe és az egész életen át tartó tanulásba
- 11) Az intézményi kapacitások és a közigazgatás hatékonyságának fejlesztése

2. Eredmény-orientáció

3. Valódi közös projektek

Mi következik ebből?

Valós koncentráció!

Valódi együttműködések!

Nem csak finanszírozás!

Helyzeti elemzés

23

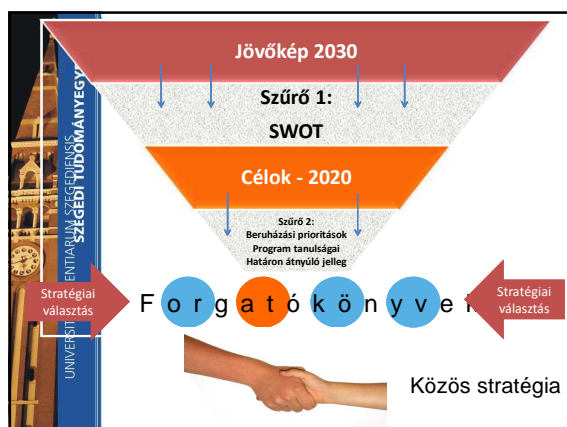
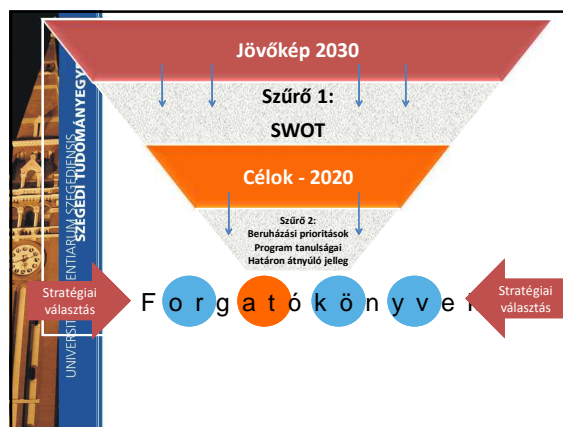
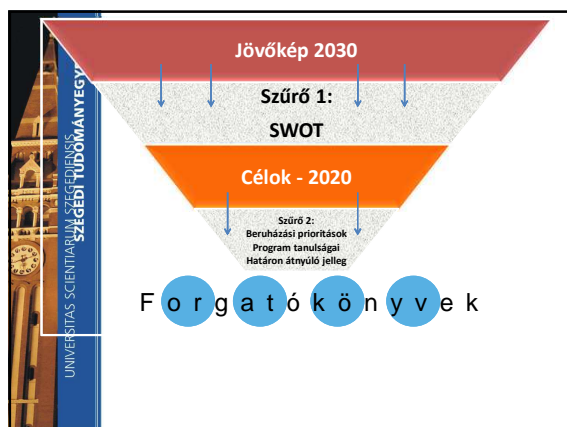

Inputok a stratégiához

Helyzeti elemzés

24

- ### TEMATIKUS CÉLOK
- 1) A kutatás, a technológiai fejlesztés és az innováció megerősítése
  - 2) Az infokommunikációs technológiákhoz való hozzáférés és minőségi szolgáltatások javítása
  - 3) A kis- és közepes vállalkozások versenyképességének fokozása
  - 4) Az alacsony szén-dioxid kibocsátású gazdaságra történő átállás támogatása
  - 5) Az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodás elősegítése
  - 6) Környezetvédelem és az erőforrások hatékonyságának növelése
  - 7) A fenntartható közlekedés elősegítése és a kulcsfontosságú hálózati infrastruktúrák előtti akadályok elhárítása
  - 8) A foglalkoztatás és a munkavállalói mobilitás ösztönzése
  - 9) A társadalmi befogadás előmozdítása és a szegénység elleni küzdelem
  - 10) Beruházás az oktatásba, a készségekbe és az egész életen át tartó tanulásba
  - 11) Az intézményi kapacitások és a közigazgatás hatékonyságának fejlesztése

- ### ÚTRAVALÓ
- Kevesebb beavatkozás
  - Nagyobb projektek
  - Határon átnyúló jelleg
  - Eredmények, fenntarthatóság

Kitekintés Magyarország – Szerbia 2014-2020

Magyarország-Szerbia
IPA Határon Átnyúló Együttműködési Program

FELHÍVÁSOK SZÁMOKBAN

AZ ELSŐ PÁLYÁZATI KIÍRÁS 2009. 12. 31-ÉN ZÁRULT

- 170 beérkezett pályázat
- 68 szerződött projekt, mind lezárult.
- IPA összeg: körülbelül 18 millió EUR

A MÁSODIK PÁLYÁZATI KIÍRÁS 2011. 02. 14-ÉN ZÁRULT

- 217 beérkezett pályázat
- 69 kiválasztott projekt, összesen 67 megkötött szerződés, 65 projekt fut vagy lezár.
- IPA összeg: körülbelül 12 millió EUR

A HARMADIK PÁLYÁZATI KIÍRÁS 2012. 05.30-ÁN ZÁRULT

- 262 beérkezett pályázat,
- 61 kiválasztott projekt, 60 megkötött szerződés
- IPA összeg: körülbelül 15 millió EUR

KITEKINTÉS A 2014-20 TERVEZÉSI IDŐSZAKRA I.

- 2014-2020 programozási időszak tervezése elkezdődött
- IPA 2 rendelet még nem végleges
- Task Force meeting-ek elkezdődtek
- Programozási feladatokra kb. 17-18 hónap áll rendelkezésre (a most futó program esetében 22 hónapos előkészítő munka volt)
- Pénzügyi allokáció kérdései, új IPA rendelet
- Program terület marad a jelenlegi programmal lefedett (Bács-Kiskun, Csongrád megyék, Vajdaság)
- EGYSZERŰSÍTÉS nagyon hangsúlyos
- ERFA szabályozáshoz közelítés
- Duna stratégia, EGTC-k, egyéb új kezdeményezések

KITEKINTÉS A 2014-20 TERVEZÉSI IDŐSZAKRA II.

- Az ún. Inception Report elfogadásával elindult az operatív program kidolgozása (Draft OP társadalmisításának kezdete: 2013. év vége, Final Draft OP: 2014. második negyedév)
- Workshopok szervezése, Stakeholderek bevonása
- SWOT, helyzetelemzés
- 11 tematikus célkitűzésből legfeljebb 4-5 választható
- IPA allokáció nagyságrendileg hasonló lesz a jelenlegi program allokációjához
- Transzparencia érvényesülése, newsletter, társadalmi egyeztetés

Klaszterek 2014-2020

- Teljes forrás 60%-a vállalkozásfejlesztés
- Ennek nagy része GINOP forrás
- Ezen belül klaszterek
- 2013. április 15 – SZTE GTK klaszter day
- Mennyiségi helyett minőségi fejlesztési szemlélet
- Meglevő klaszterek fejlesztése
- Új klaszterek vagy egyáltalán nem, vagy csak különlegesen indokolt esetben

KÖSZÖNJÜK A MEGTISZTELŐ FIGYELMET!

DR. LUKOVICS MIKLÓS
SZTE GTK Közgazdaságtani és Gazdaságfejlesztési Intézet
miki@eco.u-szeged.hu

TÓTH RÓBERT
Nemzetgazdasági Tervezési Hivatal